

Životopis pamětníka: Zdeněk Zápařka

Jméno: Zdeněk Zápařka **Rok narození:** 1934 **Místo narození:** Brno–Židenice **Současné bydliště:** Brno

Zdeněk Zápařka se narodil v Brně–Židenicích, kde vyrůstal se svými třemi bratry v rodinném domku poblíž železniční trati. Otec pracoval ve Zbrojovce a maminka byla v domácnosti. Dětství prožil v době postupného nástupu nacismu a později během druhé světové války.

V deseti letech prodělal spálu a kvůli nedostatku antibiotik byl umístěn do izolace v nemocnici na Červeném kopci, kde strávil asi třicet dní. Pobyt popisuje jako velmi náročný, protože byl zcela oddělen od rodiny. V roce 1944 zažil první velký nálet na Brno, při kterém zahynuli dva jeho spolužáci. Rodina se ukrývala ve sklepě, který sloužil jako provizorní kryt. Později byl spolu s bratrem evakuován do Hrotovic, kde chodil do školy. Po návratu do Brna zasáhl město další těžký nálet, při kterém zahynuli další dva jeho spolužáci, včetně jeho nejlepššího kamaráda Pepy Matuly.

Kvůli blížící se frontě se rodina ukryla na chatě u Bílovic nad Svitavou a později na Vranově, kde se spolu s dalšími lidmi schovávali v katakombách pod klášterem. O skupinu se starali místní kněží a díky jejich pomoci všichni přežili. Po válce se rodina vrátila do Brna a ve škole se začala místo němčiny vyučovat ruština.

V roce 1948 prodělal zápal plic a musel opakovat ročník. Část studia dokončoval v Šumperku u strýce, který byl později zatčen v politickém procesu. Po návratu do Brna se vyučil strojním zámečníkem ve firmě Soukoly a získal svářečské zkoušky. Pracoval jako montér.

Na vojnu narukoval v roce 1953. Služba byla velmi náročná — pamatuje si extrémní mrazy, při kterých mnoho vojáků omrzlo. Sám utrpěl omrzliny a později i zápal plic během cvičení v zákopech, ale díky léčbě se uzdravil.

Po vojně pracoval jako zámečník a svářeč. Oženil se a s manželkou dlouho čekali na byt — žádost měli podanou osm let a mezitím bydleli u příbuzných v jedné místnosti. Společně vychovali syna.

Zdeněk Zápařka zažil Pražské jaro i okupaci v roce 1968, kdy viděl ruské vojáky v ulicích Brna. V roce 1989 se účastnil demonstrací s klíči a vítal pád komunistického režimu. Manželka zemřela před osmi lety, což pro něj bylo velmi těžké období.

Mladé generaci vzkazuje, aby si vážila svobody, rodičů a zdraví. Zdůrazňuje, že nejhorší je válka — vždy nejvíc trpí děti a civilisté.